

Klimat- och näringslivsdepartementet

Rådets möte (miljöministrarna) den 16 mars 2023

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Direktivet om ändring av direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp och rådets direktiv om deponering av avfall

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt.

Ansvarigt statsråd: Sr Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Det svenska ordförandeskapet har som ambition att miljørådet ska anta en allmän riktlinje om förslaget till revidering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar), IED.

Den 5 april 2022 presenterade kommissionen förslag till revidering av IED, som ett led i att genomföra EU:s gröna giv och flera tillhörande strategier. Förslaget har behandlats i rådet sedan dess. Det övergripande syftet med direktivet är att fastställa bestämmelser om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar från industriella verksamheter.

Förslaget innehåller bestämmelser om att en verksamhetsutövare ska visa vilken nivå som är ett rimligt gränsvärde för anläggningen med utgångspunkt från lägsta gränsvärde för utsläpp (BAT AEL). Vissa gränsvärden för

resurshushållning blir bindande. Krav införs om att industrianläggningar ska ha ett miljöledningssystem som inkluderar en omställningsplan. De branscher som omfattas av kraven utökas så att direktivet även gäller till exempel gruvor och batterifabriker.

Förslaget innehåller även bestämmelser som medför ökat fokus på att möjliggöra och främja spridning av nya tekniker, genom inrättande av ett innovationscentrum och möjligheter att prova ny teknik.

De djurhållande verksamheter som omfattas av IED utökas till att omfatta även uppfödning av nötkreatur och tröskelvärden för de djurslag som redan omfattas av direktivet sänks. Särskilda förenklade regler föreslås för de djurhållande verksamheterna.

Förslaget innehåller även förtydliganden och preciseringar av kraven på att medlemsstaterna ska fastställa sanktioner för överträdelser av kraven i direktivet. Det införs även en möjlighet att få skadestånd för hälsoskador som uppstår p.g.a. att kraven i direktivet inte följts.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer förslagets ambition att minska utsläppen och stärka omställningen till en klimatneutral och cirkulär ekonomi. Regeringen anser att det är viktigt att det finns en flexibilitet gällande resurshushållning, att kraven inte ska innebära en omfattande administrativ börda och att det bör finnas möjlighet att använda generella föreskrifter. Vidare anser regeringen att det måste finnas möjlighet att göra undantag vid händelse av kris, att regleringen av batterifabriker inte ska begränsas till produktion av litiumjonbatterier, att en eventuell inkludering av gruvor kräver att särskild hänsyn tas till gruvors speciella platsspecifika förhållanden och att tröskelvärden för vilka djurhållande verksamheter måste höjas, i förhållande till kommissionens förslag. Detta är i enlighet med den tidigare överlagda ståndpunkten. Regeringen står bakom ordförandeskapets förslag till allmän riktlinje.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 7 juni 2022, information i miljö- och jordbruksutskottet den 20 oktober 2022 och 26 januari 2023. Samråd med EU-nämnden den 23 september 2022 inför rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 26 september. Samråd med EU-nämnden den 21 oktober 2022 inför miljørådet den 24 oktober 2022. Samråd med EU-

nämnden den 27 januari 2023 inför rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 30 januari 2023.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingarna pågår fortfarande. Coreperbehandling inför allmän riktlinje planeras till den 8 mars. Givet att en allmän riktlinje kan nås kommer förhandlingar mellan rådet och Europaparlamentet att inledas under våren.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2021/22:FPM88, Ett reviderat industriutsläppsdirektiv

4. Förordningen om förpackningar och förpackningsavfall, om ändring av förordning (EU) 2019/1020 och direktiv (EU) 2019/904 och om upphävande av direktiv 94/62/EG

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt.

Ansvarigt statsråd: Sr Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Den 30 november 2022 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om förpackningar och förpackningsavfall, PPWR, som ett led i att genomföra EU:s gröna giv och EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi. Det övergripande syftet med förordningen är att minska förpackningsavfallet inom EU genom bland annat ökad återanvändning och högkvalitativ materialåtervinning. Detta ska styra förpackningssektorn mot klimatneutralitet till 2050, underlätta för konsumenter, öka konkurrenskraften och Europas självförsörjningsgrad.

Diskussionen vid miljørådet kommer att fokuseras till en fråga om PPWR:s ambition och en fråga om förebyggande av förpackningsavfall.

PPWR baseras på nuvarande förpackningsdirektiv och innebär en ambitionshöjning och ökad harmonisering. Regelverket har gjorts om från direktiv till förordning med harmoniserade hållbarhetskrav på förpackningarna och nya målnivåer om avfallsminskning, återanvändning, återvunnet innehåll och ökade krav på högkvalitativ materialåtervinning. Reglerna omfattar hela förpackningens livscykel, från designkrav till avfallshantering, och förväntas ge investeringstrygghet, skapa nya jobb och ge kostnadsbesparingar.

Centralt för PPWR är syftet att förebygga uppkomsten av förpackningsavfall. Detta kommer att genomföras med minskning av överförpackning bl.a. genom att begränsa användningen av onödiga förpackningar och anpassa utformning och design så att förpackningarnas volym och vikt minimeras, förbud av vissa engångsförpackningar inom exempelvis hotell- och restaurangsektorn och främjandet av lösningar för återanvändningsbara och påfyllnadsbara förpackningar för mat och dryck och åtgärder riktade mot transportförpackningar inom e-handeln. Målet om avfallsminskning förväntas ge ökad innovation och cirkulära affärsmodeller. I övrigt innehåller PPWR bland annat krav på andel återvunnet innehåll i plastförpackningar, krav om komposterbara förpackningar, materialåtervinningsbarhet och innehåll av farliga ämnen, återanvändbarhet samt märkning, bl.a. detaljerad märkning för innehåll av återvunnen plastråvara samt biobaserat innehåll i förpackningar. Merparten av dessa föreslås utvecklas i delegerade eller genomförandeakter. Krav ställs också avseende medlemsländers avfallshantering, inklusive utökat producentansvar och system för insamling, pant och återanvändning, samt obligatoriska minimikrav i offentlig upphandling. Krav på ekonomiska aktörers skyldigheter och EU-försäkran om överensstämmelse ingår samt regler för sanktioner, datainsamling och rapportering.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar förslaget och ser det som en viktig del för att nå ett mer resurseffektivt, fossilfritt och självförsörjande samhälle i EU och Sverige. Det kan på ett kostnadseffektivt sätt bidra till en grön omställning och till att uppnå klimat- och miljömålen. Detta är i enlighet med den tidigare överlagda svenska ståndpunkten.

Regeringen står bakom ordförandeskapets ansats att ta upp förslaget för diskussion, med fokus på frågor som rör ambitionsnivå och förebyggande av förpackningsavfall, i syfte att komma framåt i förhandlingarna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 9 februari 2023

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatt förhandling av förslaget till förordningen PPWR kommer att ske i rådsarbetsgruppen för miljö under resterande del av det svenska ordförandeskapet och under det spanska ordförandeskapet till hösten.

Faktapromemoria: 2022/23:FPM43, EU-förordning om förpackningar och förpackningsavfall

5. Förordningen om inrättande av en unionsram för certifiering av koldioxidupptag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt.

Ansvarigt statsråd: Sr Pourmokhtari

Förslagets innehåll: EU-kommissionen presenterade den 30 november 2022 ett förslag till certifieringsramverk för upptag och infångning av koldioxid. Certifieringsramverket föreslås omfatta upptag och inlagring av koldioxid genom så kallad carbon farming, lagring av kol i produkter och permanent lagring genom tekniska åtgärder. Målen med certifieringsramverket är att uppmuntra till samt att säkerställa hög kvalitet på åtgärderna för upptag och infångning av koldioxid inom EU, undvika fusk och så kallad grönmalning och på så sätt åstadkomma ökade negativa utsläpp.

För att nå EU:s klimatmål och begränsa den globala temperaturökningen till under 1,5 grader Celsius i enlighet med Parisavtalet måste de globala utsläppen av växthusgaser drastiskt minska de kommande årtiondena. Parallellt behöver en ökande mängd kol varje år fångas in från atmosfären genom både naturliga och tekniska åtgärder och projekt för att EU ska nå målet om klimatneutralitet till år 2050 och negativa utsläpp därefter.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer EU-kommissionens ambition att utveckla ett effektivt regelverk för certifiering av upptag och infångning av koldioxid som stimulerar till ökade upptag av koldioxid i marksektorn, permanenta negativa utsläpp och hållbara kolflöden. Detta är i enlighet med den tidigare överlagda svenska ståndpunkten.

Regeringen står bakom ordförandeskapets ansats att ta upp förslaget för diskussion, i syfte att komma framåt i förhandlingarna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 9 februari 2023.

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatta förhandlingar på teknisk nivå i rådsarbetsgruppen för miljöfrågor.

Faktapromemoria: 2022/23:FPM40, Certifieringsramverk för upptag och infångning av koldioxid

6. Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (omarbetning)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt.

Ansvarigt statsråd: Sr Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Den 26 oktober 2022 presenterade kommissionen ett förslag till reviderat avloppsdirektiv. Förslaget är en del av EU:s handlingsplan för nollföroreningar av luft, vatten och mark, som i sin tur är ett led i att genomföra den europeiska gröna given.

Förslaget innefattar bland annat åtgärder för att adressera kvarvarande problem med utsläpp av avloppsvatten från tätorter som har identifierats i utvärderingen av direktivet. Vidare innehåller förslaget åtgärder för att bättre anpassa direktivet till målen i den gröna given samt för att möta nya samhällsutmaningar som har uppkommit sedan direktivet antogs år 1991.

Riktlinjedebatten vid miljørådet kommer att fokusera på frågor om den ökade ambitionsnivån för att adressera kvarvarande utsläpp, om införande av ett producentansvar för att finansiera åtgärder för att rena avloppsvatten från vissa mikroföroreningar, såsom läkemedelsrester, och om förslag till mål för att uppnå energineutralitet. Det svenska ordförandeskapet kommer att cirkulera ett bakgrundsdokument inför den planerade diskussionen vid miljørådet.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att direktivet revideras för att vara förenligt med andra målsättningar och strategier på miljö- och klimatområdet. Revideringen är viktig för genomförandet av handlingsplanen för nollföroreningar. Regeringen anser dock att det är viktigt att kraven i direktivet inte leder till åtgärder som medför oproportionerliga kostnader jämfört med miljönyttan de medför. Det gäller bland annat striktare krav på kväverening och krav för mindre tätorter. Detta är i enlighet med den tidigare överlagda svenska ståndpunkten.

Regeringen står bakom ordförandeskapets ansats att ta upp förslaget för diskussion, med fokus på frågor som rör ambitionsnivå, producentansvar och mål för energineutralitet, i syfte att komma framåt i förhandlingarna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 31 januari 2023.

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatt förhandling av förslaget till reviderat direktiv kommer att ske i rådsarbetsgruppen för miljö under resterande del av det svenska ordförandeskapet och under det spanska ordförandeskapet till hösten.

Faktapromemoria: 2022/23:FMP21, Ett reviderat avloppsdirektiv

7. Miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussionspunkt.

Ansvarigt statsråd: Sr Pourmokhtari

Förslagets innehåll: Den Europeiska planeringsterminen följer upp den ekonomiska och sociala utvecklingen i medlemsstaterna, med utgångspunkt i de integrerade riktlinjerna för ekonomisk politik och sysselsättningspolitik, stabilitets- och tillväxtpakten samt från 2022 de nya övergripande EU-målen på det sociala området.

Den 22 november 2022 presenterades den årliga hållbara tillväxtöversikten för 2023. Kommissionen identifierar i den att EU:s ekonomiska politik åter bör fokusera på de fyra dimensionerna av hållbar konkurrenskraft, det vill säga miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet. EU:s ekonomiska politik ska även vara i linje med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa delar ska enligt kommissionen ses som integrerade perspektiv som förstärker varandra.

Miljöanpassningen av den europeiska planeringsterminen är en fråga som alltid tas upp för diskussion på ett miljørådsmöte i mars för att ge input från miljöministrarna till diskussionen om terminen på Europeiska rådets möte. Diskussionerna kommer att fokusera på ekonomiska möjliggörare som är avgörande för att påskynda systemomställningen inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att det är viktigt att planeringsterminen fokuserar på de övergripande målen att säkerställa sunda offentliga finanser, förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser, och främja hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt och välfungerande arbetsmarknader. Vidare menar regeringen att en välfungerande inre marknad, en stark grön och digital omställning, är grunden för ökad tillväxt och konkurrenskraft.

Regeringen står bakom ordförandeskapets ansats att ta upp frågan för diskussion.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -